

Morsen

CIE TARTAREN /
MICHIEL SOETE

Morsen mag, moet zelfs

Jasper Delva
Gezien op 20 mei 2026
30CC Wagehuys, Leuven

Terwijl zowat de hele podiumwereld deze maand massaal naar Brussel trekt voor de internationale programmering van het Kunstenfestivaldesarts, toont Cie Tartaren in het 'verre' Leuven 'Morsen': een voorstelling die niet belooft perfect te zijn, en net daar haar kracht uit put.

24 MEI 2026

Wie Cie Tartaren al langer volgt, weet dat het Leuvens-Genks sociaal-artistiek gezelschap werkt met mensen met kwetsbaarheden, met imperfecties, met levens die niet netjes tussen de lijntjes kleuren. Steeds opnieuw omarmt het gezelschap die imperfectie des levens en vormt ze om tot (verbeeldings)kracht.

Ditmaal bracht regisseur Michiel Soete via het woord 'morsen' een thema aan dat dicht aansluit bij de kern van Cie Tartaren. Hij las in de krant dat we te weinig morsen. Maar wat betekent 'morsen'? Wat veroorzaakt het? Is het goed of is het net slecht? En hoe mors je? Het scènebeeld dat we zien wanneer we de zaal betreden doet nochtans weinig denken aan gemors. Een kraakheldere witte ruimte met enkele lege pilaren staart ons haast kil aan. De vloerbedekking heeft iets van de manier waarop professionele schilders vloeren afplakken. De verschillende lappen hangen met tape aaneen. Wat mag er misschien niet vuil worden?

Valse blokfluittonen klinken en een ostentatief likkend monster -een prachtig kostuum van de hand van Laurence Baeyens- komt op. Het monster doet niet veel, creëert vooral grappig ongemak met gelek en gesmek. Het voedt vooral de spanning: wanneer zal het morsen beginnen?

Vlek op een perfect sterrenrestaurant

Eerst komen we echter in een tegenovergestelde wereld terecht. Een vrouw in typische obertenue, nette zwarte broek en dito das en schort en wit hemd, sommeert streng collega-obers met een belletje. De andere spelers, allen in gelijkaardige outfits, betreden de scène. Volgens een strak stramien – driemaal wapperen met een wit doek – bekleden ze de lege pilaren. Nadien moeten ze ook steeds de voorste plooi gladstrijken. Dat gebeurt allemaal onder het toeziend oog van 'bazin' Cinzia. Haar instructies komen in het Italiaans. We

verstaan ze nauwelijks maar voelen ze perfect aan. Er mag geen vlekje zijn. Geen kreukje. Geen afwijking van de norm. Het doet denken aan de procedures van een sterrenrestaurant.

Vervolgens betreden de obers de scène met waardevolle objecten: een porseleinen vaas, een dito soepkom, vier kristallen glazen met gouden rand, een grote, groene glazen bidon maar ook een bakje om ijsblokjes te maken. Opvallend, het zijn allemaal objecten waarmee gemorst kan worden. Wanneer een laatste Tartaar de scène betreedt met koffiekan en kopje, vindt ze geen plek meer om het te stallen. Ze moet het dan maar vasthouden. Maar hoe lang lukt dat haar?

Vlekken en morsen zijn zonder meer deel van onze leefwereld.

De spanning bouwt zo traag maar gestaag op. Na een grappig collectief gebracht verhaal over Baron Black&Dekker en zijn orgel dat bedolven raakte onder een lawine die de luide klanken van het orgel zelf veroorzaakten, verschijnt onvermijdelijk een blauwe vlek. Die komt uit het niets, ontstaat niet omdat iemand een fout maakt, maar is haast het gevolg van een externe, goddelijke interventie. Vlekken en morsen, zegt het beeld, zijn niet simpelweg het gevolg van mensen maar zonder meer deel van onze leefwereld.

De blauwe vlek doet vooral chaos ontstaan. Iedereen loopt heen en weer, haalt allerhande poetsproducten. Collectief beginnen ze te schrobben met de bazin als meest intensieve van de troep. Ze schrobben en schrobben, blijven schrobben. Tot enkelingen vermoeid afhaken. De opperober blijft ondertussen doorgaan. Chemisch product na chemisch product. Hoe agressiever, hoe beter. Tot ook zij opgeeft, de wanhoop nabij, haar voorheen perfecte kapsel volledig in de war.

De vlek blijkt onuitwisbaar. Wat nu? Er dan maar mee leren leven? Meer nog, de plek opent zich als gat, een plek om in te duiken. Het treffende beeld doet denken aan het gat uit 'Underneath Which Rivers Flow', de voorstelling van Globe Aroma en Decoratelier enkele jaren terug waaraan Soete meewerkte en die ook een hele nieuwe wereld vol mogelijkheden liet verschijnen aan zij die dat gat indoken.

Een scène die niet helemaal past

De imperfectie transformeert zo van bedreiging tot uitnodiging. Toch voelt dit beeld niet als simpel optimisme: de angst blijft nadien voelbaar, de lekkende en likkende monsters uit het begin komen nog terug, de spanning lost niet simpelweg op. Maar er ontstaat ruimte. Ruimte voor eigenheid, voor individualiteit, voor dat wat ons tot onszelf maakt. Wanneer Cinzia haar imperfectie op het einde wil aanvaarden en we in het donker de blauwe smurrie horen gutsen, blijkt ze het toch niet echt gedaan te hebben. Haar kapsel zou er te hard van afzien zegt ze.

Waar 'Morsen' uiteindelijk over gaat, is aanvaarding. Niet als zoetsappige boodschap, maar als moeilijk en onaf proces.

Na ‘Tiro-Tora’ en ‘Moed(er)’ bewijst Cie Tartaren met 'Morsen' opnieuw waartoe sociaal-artistiek theater in staat is. Toch zit net als in die voorstellingen ook hier niet alles perfect. Zo blijft het onduidelijk wat de likkende monsters nu precies voorstellen. Veroorzaakten deze duivels de vlek? En wat is het geniale idee waar ze zo naar op zoek zijn? Sommige scènes mogen dan niet helemaal helder communiceren, ze zijn tegelijk grappig en spannend. Het illustreert het bedachtzame werkproces van Cie Tartaren. Niet alles hoeft perfect te kloppen, niet elke scène moet perfect passen.

Waar 'Morsen' uiteindelijk over gaat, is aanvaarding. Niet als zoetsappige boodschap, maar als moeilijk en onaf proces. We dragen allemaal kwetsbaarheden in ons. De vraag is niet hoe we die wegmoffelen of er een mooie doek over spannen, maar hoe we ze een plek geven. Hoe we leren leven met het onvermijdelijke gemors van het bestaan.

Soete en Tartaren Betty Gilbert, Cinzia Heather Villanueva, Doke Dilen, Karen Desloovere, Kristel Wildiers, Lydia Diels en Raissa Verdickt tonen dat morsen in het leven mag, misschien zelfs moet. 'Morsen' mag dan geen perfecte voorstelling zijn, het is wel een eerlijk, intelligent en ontroerend exposé over gemors in het leven en hoe dat ook een kracht kan zijn.